

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่นำมาศึกษาวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 2,499 คน (ฝ่ายวิชาการ, 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2552)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling)

ขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane' (สุรศักดิ์ อมรรัตน์ศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา และบุญมี พันธุ์ไทย, 2545, หน้า 126) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อน ± 0.5 % โดยแบ่งตามเพศและระดับชั้นที่ศึกษา โดยวิธีการสุ่มดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับร้อยละ 5 จากการคำนวณโดยใช้สูตรดังกล่าวได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

จำนวน 600 คน (ดังแสดงในตาราง 2)

ตาราง 2

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและระดับชั้นที่ศึกษา

ระดับชั้น	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
มัธยมศึกษาปีที่ 1	240	58	231	55	471	113
มัธยมศึกษาปีที่ 2	249	60	234	57	483	117
มัธยมศึกษาปีที่ 3	213	51	214	51	427	102
มัธยมศึกษาปีที่ 4	162	39	177	42	339	81
มัธยมศึกษาปีที่ 5	201	48	191	46	392	94
มัธยมศึกษาปีที่ 6	182	44	205	49	387	93
รวม	1,247	300	1,252	300	2,499	600

ที่มา. ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2552 (ฝ่ายวิชาการ, 27 พฤษภาคม 2552)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของนักเรียน ประกอบด้วย

1.1.1 เพศ

1.1.2 ผลการเรียน

1.1.3 สถานภาพทางครอบครัว

1.1.4 อาชีพของผู้ปกครอง

1.1.5 รายได้ของครอบครัว

1.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ สภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ใน 5 บริการ คือ

1.2.1 บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล

1.2.2 บริการสนเทศ

1.2.3 บริการให้คำปรึกษา

1.2.4 บริการจัดวางตัวบุคคล

1.2.5 บริการติดตามผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ใน 5 บริการ คือ (1) บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล (2) บริการสนเทศ (3) บริการให้คำปรึกษา

(4) บริการจัดวางตัวบุคคล และ (5) บริการติดตามผล โดยกำหนดแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) เกี่ยวกับเพศ ผลการเรียนของนักเรียน สถานภาพทางครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนว ของนักเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 55 ข้อ ครอบคลุมบริการแนะแนว ทั้ง 5 บริการ

1. บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล จำนวน 11 ข้อ
2. บริการสนเทศ จำนวน 11 ข้อ
3. บริการให้คำปรึกษา จำนวน 11 ข้อ
4. บริการจัดวางตัวบุคคล จำนวน 11 ข้อ
5. บริการติดตามผล จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนว

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับบริการแนะแนวในโรงเรียน

2. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้นเอง โดยยึดหลักแนวคิด ทฤษฎีที่กล่าวถึงความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียน ประกอบด้วยบริการใน 5 บริการ คือ (1) บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล (2) บริการสนเทศ (3) บริการให้คำปรึกษา (4) บริการจัดวางตัวบุคคล และ (5) บริการติดตามผล แบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 55 ข้อ

ข้อความแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกในมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีความต้องการมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีความต้องการมาก

3	คะแนน	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีความต้องการน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีความต้องการน้อยที่สุด

การแปลผลคะแนน มีเกณฑ์คิดคะแนนความต้องการบริการแนะแนว โดยนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยความต้องการบริการแนะแนว ดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง	มีความต้องการมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	มีความต้องการมาก
2.50-3.49	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	มีความต้องการน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	ความต้องการน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ (validity) ผู้วิจัยสร้างคำถามในแบบสอบถามแต่ละตอนให้สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจแก้ไขภาษา สำนวนที่ใช้ และความครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจากการวัดและประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมของภาษา ครอบคลุมถึงเนื้อหา เกณฑ์การให้คะแนน ความถูกต้องของการวัดแล้วนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

2. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วจากผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลในการทดลองโดยใช้แบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ไปทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 600 คน
3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืน 600 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดำเนินการตรวจความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วนำไปทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูล ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ผลการเรียน สถานภาพทางครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว นำมาหาค่าความถี่และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3. เปรียบเทียบสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียน
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เปรียบเทียบสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศ ผลการเรียนรู้ สถานภาพทางครอบครัว อาชีพ
ของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว
  - เปรียบเทียบสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามเพศ ผลการเรียนรู้ สถานภาพทางครอบครัว
อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัว
4. ข้อเสนอแนะความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
โดยความเรียงและค่าความถี่จำนวนที่นักเรียนตอบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
  - 1.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสภาพจริงและความต้องการบริการ
แนะแนวของนักเรียน โดยใช้ t-test เป็นรายข้อ โดยใช้ Item-total Correlation ของ
เพียร์สัน (Pearson)
  - 1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545
หน้า 22-25)
2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์
  - 2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศแตกต่างกัน โดยใช้สถิติค่าที่ t -test (Independent Samples t -test)

3.2 วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ (Two-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีผลการเรียน สถานภาพทางครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน เป็นรายด้านใน 5 ด้าน คือ ด้านบริการรวบรวมข้อมูล เป็นรายบุคคล ด้านบริการสนเทศ ด้านบริการให้คำปรึกษา ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล และด้านบริการติดตามผล ในกรณีที่มีความแตกต่างผู้วิจัยใช้วิธีทดสอบความแตกต่างเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's test)